

РЕШЕНИЕ

№ 902

гр. Варна, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 51 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Елена Ив. Стоилова

при участието на секретаря Димитричка Ст. Илиева
като разгледа докладваното от Елена Ив. Стоилова Гражданско дело № 20233110107820 по описа за 2023 година

Производството образуването по искова молба от К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. *** срещу „***“ АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление в гр. ***

Предявени са следните искове от К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. *** срещу „***“ *** с ЕИК ***

- Установителен иск за прогласяване за нищожен на сключения между страните договор за потребителски кредит № ***, сключен на 09.12.2022 г. на основание чл. 26, ал.1, пр.1 и 2 от ЗЗД вр. с чл.22 вр. с чл.11, ал.1, т.9-10 ЗПК.

- В условията на евентуалност, установителен иск за прогласяване за нищожни на клаузата на чл. 27 от сключения между страните договор за потребителски кредит № *** сключен на 09.12.2022 г. на основание чл. 26, ал.1, пр. 3 от ЗЗД, чл.26, ал.1, пр.1 ЗЗД вр. с чл.22 вр. с чл.11, ал.1, т.9-10 ЗПК и чл.146 вр. с чл.143 ЗПК.

- В условията на евентуалност установителен иск за прогласяване за нищожна на клаузата на чл. 10 от сключения между страните договор за потребителски кредит № ***, сключен на 09.12.2022 г., на основание чл. 26, ал.1, пр. 1 от ЗЗД, вр. с чл. 33 ал.1 от ЗПК.

Предявени са насрещни осъдителни иски с правно основание чл. 79, ал. 1, предл. първо ЗЗД от "*** с ЕИК *** срещу К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. *** за осъждането ѝ да заплати на дружеството следните суми: в размер на 2788.31 лв., оставаща главница по Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № *** от 09.12.2022 година, ведно със законната лихва от датата на постъпването на молбата за предявяване на насрещният иск - 17.08.2023г. до датата на окончателното и изплащане; в размер на 566.71 лв. договорна лихва върху главницата съгласно Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № *** от 09.12.2022 година.

В исковата молба ищецът излага, че страните са обвързани от договор за потребителски кредит № ***, сключен на 09.12.2022 г. Съгласно чл.1 от Договора Кредитодателят се задължавал да предостави на Кредитополучателя кредит в размер на 3000 лева за срок от 24 месеца, а Кредитополучателят се задължавал да върне сумата от 3784,90 лева, съгласно условията на договора.

Съгласно Договор за потребителски кредит ГПР по кредита била в размер на 21,70 %, а ГЛП в размер също на 19,8 %.

Твърди се, че в ГПР не були включени всички разходи по кредита, като не били включени: разходи за събиране, лихва за забава, такси и неустойки за неизпълнение.

В чл. 17 от договора е предвидено задължение за потребителя в срок от 3 дни от сключване на договора да осигури действието на трето физическо лице, изразяващо се в поемане на солидарно задължение в полза на заемотателя за връщане на всички дължими погасителни вноски, разходи и неустойки или неотменяема банкова гаранция, съдържаща безусловно и неотменимо изявление на банката да заплати на „***" АД всички задължения на заемателя по договора за кредит в срок от един работен ден, считано от датата, на която банката е получила писмено искане за заплащане на тези задължения, като срока на валидност на банковата гаранция трябва да бъде най-малко 30 дни след падежа на последната погасителна вноска. В ал. 2 на чл. 17 от договора, заемотателят препраща потребителят към общите условия на договора, в които са посочени изискванията на които следва да отговаря поръчителят или банковата гаранция.

В чл.27 ал. 1 от договора било предвидено, че ако кредитополучателя не предостави допълнително обезпечение дължи на КРЕДИТОРА се

начислява неустойка в размер на 0.9 % от стойността на усвоената по кредита сума за всеки ден, през който не е предоставено договореното обезпечение. Съгласно ал.2 от същата разпоредба неустойката се заплащала периодично заедно с всяка погасителна вноска.

На ищцата била начислена неустойка в общ размер на 2849,42 лева, разпределена на 24 месечни вноски, всяка от които добавена към дължимата главница и лихва по Договора за кредит, като по този начин общата месечна погасителна вноска нараства на 276,43 лева. Общо дължимата сума по договора нараснала на 6634,32 лева.

Твърди, че изцяло е усвоила главницата по кредита и дължи връщането само на тази сума.

Твърди, че процесния договор е нищожен.

Не бил посочен реалния лихвен процент по договора, тъй като предвидената неустойка представлявала възнаграждение по договора и следвало да се включи към лихвения процент, съответно към ГПР. С това са нарушени изискванията на чл. 5 и на чл. 11, т. 10 ЗПК. Твърди, че реалния размер на договорната лихва, образуван по горепосочения начин противоречи на дорите нрави, тъй като е прекомерно висок.

Били нарушени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК, който регламентира, че кредиторът следва да включи в договорното съдържание условията за прилагането на лихвения процент. Имало неяснота по начина, по който е формирана договорната лихва, което водело до невъзможност потребителя да прецени дали да сключи процесния договор.

Била нарушена разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, тъй като в договора не е посочен начинът на изчисляване на годишния процент на разходите /ГПР/ и липсва каквато и да е било яснота по какъв начин е формиран същия, респ. общо дължимата сума по него. Неустойката следвало да се включи в ГПР като след включването му неговия размер ще надвишава предвидения в закона в чл.19, ал.4 от ЗПК. Това водело до нищожност на договора на основание чл. чл. 22, вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

Твърди се, че клаузата на чл.27 ал.1 от Договор за потребителски кредит е нищожна на основание чл. 26, ал. 1 пр.3 от ЗЗД, като противоречаща на добрите нрави и поради това, че е сключена при неспазване на нормите на

чл. 143, ал.1 ЗЗП, както и поради противоречие с чл.33 от ЗПК. Размерът на неустойката бил необосновано висок почти 100% над размера на отпуснатия кредит, излизала от обезпечителните ѝ функции и цели необосновано обогатяване.

Твърди, че договореното в чл. 10 от договора задължение на кредитополучателя да заплаща сума от 10 лева при всяка забава в плащането на вноса, за да възстанови направени от кредитора „разходи за събирането на просрочени задължения", е недействително на основание чл.33 ЗПК, тъй като предвижда още една неустойка при забава.

Иска се обявяване за нищожен на процесния договор, в евентуалност на чл.27 и чл.10 от него. Претендират се разноси.

В срока по чл.131 ГПК е депозиран отговор от ответника

В него се твърди, че предявения иск е допустим, но неоснователен. Излага се, че на 09.12.2022 година между ответното дружество като кредитор и ищеца като Потребител по смисъла ЗПК е сключен Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние с № ***, по силата на който кредиторът е предоставил на ищеца заемна сума в размер на 3 000 лв., която сума същият е бил длъжен да върне заедно с дължимото възнаграждение за ползването и съгласно Погасителен план.

В изпълнение на задълженията си по договора ответното дружество превело на ищцата сумата по кредита в деня на сключване на договора по посочената от нея банкова сметка.

Договорът бил сключен от разстояние, като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние организирана от Кредитора и при спазване на изискванията ЗПФУР и ЗЕДЕУ. Сумата е преведена на ищеца по посоченият от него начин в заявката, а именно по банкова сметка на ищеца.

Съобразно чл. 26 и следващите от горепосоченият при неизпълнение на договорни задължения от страна на потребителя визирани в чл. 17 от договора, може да му бъде начислена неустойка. Кредиторът не бил договорно задължен да претендира подобна неустойка.

По отношение на твърдението, че договорената неустойка в горепосоченият договор е нищожна на основание чл. 26 ал. 1 от ЗЗД, като

противоречаща на добрите нрави се твърди, че: процесният договор е сключен от разстояние, като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от кредитора, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникации от разстояние. Редът за организиране на системата е посочен в „Общите условия уреждащи отношенията между „***“ АД и неговите клиенти, по повод предоставяните от Дружеството финансови услуги от разстояние" наричани за краткост ОУ, неразделна част от индивидуалните договори за кредит. Актуалните ОУ се намират и са общодостъпни на уебсайта на vwww.***

Заявява се, че ищцата на 09.12.2022г. от личния си профил, е попълнила Заявка за кандидатстване за кредит от разстояние.

След попълване на Заявлението за кандидатстване и в съответствие с посоченото в чл. 6 ал. 2 от ОУ на ищеца е изпратена необходимата пред договорна информация, включваща СЕФ, за да завърши заявката потребителят натиска бутон „Вземи парите", което действие е потвърждение на недвусмисленото искане за отпускане на исканата от Потребителя сума. След натискането на бутона „Вземи парите" на Потребителя се предоставя възможност да изтегли проект за договор за потребителски кредит .като ако е съгласен с неговото съдържание, Потребителят натиска бутона „Подпис", с което действие последният дава своето недвусмислено волеизявление за съгласието му със съдържанието на договора и за неговото сключване. .

След одобрението на подадената Заявка от страна на „***" АД за отпускане на сумата посочена от ищеца на електронна поща посочена от него в Заявката са изпратени автоматично проект на Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № *** от 09.12.2022 г. с приложение № *** Погасителен план към него. Стандартен Европейски Формуляр (СЕФ) и Общи условия (ОУ). Въпросните документи съдържат предвидената в законите пред договорна информация за желанят кредит, предоставена в ясен и четлив вид, на български език и при съблюдаване на приложимите нормативни изисквания. В проекта на договора за кредит и приложенията към него бяха посочени дължимите от ищеца суми, заявеният размер на главницата, брой и размер на месечните вноски, падеж, размер на лихвеният процент по кредита, ГПР, изискването за предоставяне на обезпечение.

Ищцата е натиснала бутона „Подпис“, с което е изразила своето съгласие за сключването на договора. Договорът бил сключен под формата на електронен документ.

Твърди се, че клаузата за неустойка представлявала самостоятелен договор по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗЗД. Твърди се, че били налице предпоставките за възникване на задължението за неустойка: неустойката да е уговорена между страните, кредиторът да е изпълнил задължението си или да е бил готов да го изпълни; да е налице неизпълнение на договорното задължение, чието изпълнение неустойката обезпечава и обезщетява. Неустойката била уговорена за неизпълнение на непарично задължение за предоставяне на обезпечение, изпълнението не било обезпечено с други правни способности, а нейният вид се определя в зависимост от това, дали заемателят по Договора изпълни в някакъв момент своето задължение. С оглед на което и размерът на неустойката се определя като процент от заетата сума, като същата се начислява, докато не бъде изпълнено задължението, а това зависило изцяло от волята на заемателя. Неустойката се дължала единствено за периода, в който заемателят реално не е предоставил обезпечение, като ако такова бъде предоставено впоследствие - същата спира да се начислява. Тоест причината за евентуалното начисляване на такава неустойка би било единствено виновното поведение на ищеца. Няма въведено законодателно изискване относно размера на неустойката, като няма въведено ограничение на максималният размер.

Съгласно ТР от 15.06.2010 г по тълк.д. № № I по описа на за 2009 г. на ОСТК гласи, че прекомерността на неустойката не я прави , a priori, нищожна поради накърняване на добрите нрави, като същата следва да се приеме за нищожна, само ако единствената цел, за която е уговорена, излиза извън присъщите и обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Твърди се, че уговорената между страните неустойка отговаряла на тези предпоставки.

Твърди, че не била налице изначална невъзможност да се осигури в уговореният в Договора срок поръчител, който да отговаря на посочените изисквания. Ищецът бил запознат с условията на Договора, преди същият да бъде сключен и можел да осигури това лице преди сключването на договора. В срокът за отговор ответникът предявява насрещен иск В него се твърди, че

дружество на 09.12.2022 година по повод на попълнена от страна на ответника по насрещния иск заявка на сайта на Дружеството е сключило Договор за предоставяне на потребителски кредит с № *** за сумата от 3000 лева. В изпълнение на поетите от страна на Дружеството договорни задължения същото на 09.12.2022 година превело на К. Д. по посочената от нея банкова сметка в *** заемната сума от 3000 лева., с което действия изпълнило договорните си задължения по процесният договор. Страните са се договорили ответника да заплати възнаградителна лихва на представляваното в размер на 19,8% на година, при ГПР по кредита в размер на 21.7 % изчислен съгласно изискванията на чл. 19 от ЗПК. Страните по договора са се договорили, че просрочените плащания се олихвяват в лихвен процент от 10 %. При сключването на Договора за потребителски кредит на ответника по насрещния иск е предоставена необходимата пред договорна документация, включваща Стандартен европейски Формуляр, приложимите към договора Общи условия, екземпляр от договора и от погасителният план. Съгласно подробно описаната в Общите условия и предоставеният отговор на исковата молба процедура по кандидатстване и сключване на Договори за потребителски кредити от разстояние ответника по насрещния иск е натиснал бутона „Подпис“, с което е изразил своето недвусмислено съгласие за сключване на Договора. Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние бил сключен между страните при изпълнение на всички изисквания на ЗПФУР, ЗЕДЕУУ и ЗПК.

В изпълнение на поетите от страна на ответника по насрещния задължения по Договора, тя направила няколко вноски за погасяване на задължението си по договора, а именно: на 14.12.2022 година сумата от 276,43 лева, на 23.01.2023 година сумата от 276.43 лева, на 06.03.2023 година сумата от 276.43 лева, на 11.04.2023 година сумата от 276,43 лева и на 21.05.2023 година сумата от 200 лева.

Твърди се, че ответника по насрещния иск не изпълнява поетите от него задължения и в период от повече от два месеца, съгласно постигнатата договорка между страните отразена в чл. 24 ал. 1 от Договора Дружество счита, че са настъпили предпоставките за настъпването на предсрочна изискуемост на цялото задължение по договора считано от 09.07.2023 година като дължимите към настоящият момент суми по договора от ответника са следните: Остатък от непогасена главница по Договор за потребителски

кредит *** от 09.12.2022 година към датата на предявяването на насрещния иск е в размер на 2788.31 лева; и

Начислена и незаплатена договорна (възнаградителна лихва) върху главницата в размер на 566.71 лева.

Иска се съдът да приеме настоящият насрещен иск като уведомление до ответницата за настъпването на условията за предсрочната изискуемост на задължението по договора, както и за волята и желанието на Дружеството за обявяване на тази предсрочна изискуемост на целият размер на задължението по договора

Иска се осъждане на ответницата по насрещния иск да заплати на ищеца по него горепосочените суми. Претендират се разноски.

В срокът за отговор е предявен отговор по насрещния иск

Твърди се, че предявения насрещен иск е допустим, но неоснователен.

Твърди, че не са налице основания за обявяване на договора за предсрочно изискуем, тъй като ответницата по насрещния иск е направила плащания по договора в общ размер на 1305.72 лева. Тези плащания поради нищожността на договора следвало да бъдат отнесени само като плащания на главницата по него, поради което кредитополучателят е предплатил авансово и изцяло първите 11 вноски, които са дължими до 09.11.2023г. и част от 12-та погасителна вноска - дължима се към 09.12.2023г., които дати към момента на предявяване на насрещния иск не са настъпили.

Ответницата по насрещния иск била длъжна да заплати само чистата стойност по кредита.

При отхвърляне на главния иск твърди, че договорната лихва по кредита до датата на обявяване на предсрочната изискуемост е платена в пълен размер с направените от Д. вноски.

Иска се отхвърляне на предявените насрещни иски.

В проведеното по делото открито съдебно заседание представител на ищцата не се явява. В писмено становище моли за уважаване на предявения иск. Прави възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение и моли то да бъде намалено до минималното такова. Претендира разноски.

Представител на ответника се явява в насроченото съдебно заседание,

поддържа отговора на исковата молба като моли за отхвърляне на предявените искове и насрещните искове. Моли за присъждане на разноски.

Съдът, след като прецени събраните в процеса доказателства, поотделно и в съвкупност, прие за установено от фактическа страна, следното:

От представените стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити, общи условия на договора за потребителския кредит, предоставен от разстояние, уреждащи отношенията между „***“ АД и потребителите, договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № ***г., погасителен план по договор за кредит № ***г., **се установява**, че на 09.12.2022 година между страните е сключен договор за потребителски кредит от разстояние при действието на общи условия. По силата на общите условия кредитът е сключен чрез попълване на електронна заявка от ищеца намираща се на уебсайта на кредитора. При сключването на Договора за потребителски кредит на ищеца е предоставена необходимата преддоговорна документация, включваща Стандартен европейски Формуляр, приложимите към договора Общи условия, екземпляр от договора и от погасителният план. Описаното предложение в стандартния европейски формуляр съответства на условията по кредита. След получаването им и съобразно общите условия ищцата е натиснала бутона „Подпис“, с което е изразила своето недвусмислено съгласие за сключване на Договора.

Съобразно сключения Договор за предоставяне на потребителски кредит с № ***г. ответникът е предоставил в заем на ищцата сумата от 3000 лева. Страните са се договорили потребителя да заплати възнаградителна лихва в размер на 19.8% на година, при ГПР по кредита в размер на 21.7 %. Общата сума дължима от ищцата по договора е в размер на 3784,90 лева, при срок на погасяване 214 месеца. Предоставянето на кредита става чрез банков превод по посочена сметка от длъжника или на каса на *** В глава 9 от общите условия – чл.25 подробно е посочен начина на начисляване на договорната и мораторната лихва. В чл.28 от общите условия подробно е посочен начина на формиране на ГПР в съответствие с разпоредбата на чл.19, ал.2 от ЗПК. В чл.29 от общите условия са посочени дължимите разходи и такси от потребителите.

В чл. 10 от договора е предвидено задължение на кредитополучателя да заплаща сума от 10 лева при всяка забава в плащането на вноска, за да възстанови направени от кредитора „разходи за събирането на просрочени задължения”,

В чл.26 от договора страните по договора са се договорили, че просрочените плащания се олихвяват със законната лихва за периода на забавата.

В чл. 17 от договора е предвидено задължение за потребителя в срок от 3 дни от сключване на договора да осигури действието на трето физическо лице, изразяващо се в поемане на солидарно задължение в полза на заемотателя за връщане на всички дължими погасителни вноски, разходи и неустойки или неотменяема банкова гаранция, съдържаща безусловно и неотменимо изявление на банката да заплати на „***” АД всички задължения на заемателя по договора за кредит в срок от един работен ден, считано от датата, на която банката е получила писмено искане за заплащане на тези задължения, като срока на валидност на банковата гаранция трябва да бъде най-малко 30 дни след падежа на последната погасителна вноска. В ал. 2 на чл. 17 от договора, заемотателят препраща потребителят към общите условия на договора, в които са посочени изискванията на които следва да отговаря поръчителят или банковата гаранция.

В чл.27 ал. 1 от договора е предвидено, че ако кредитополучателя не предостави допълнително обезпечение дължи на КРЕДИТОРА се начислява неустойка в размер на 0.9 % от стойността на усвоената по кредита сума за всеки ден, през който не е предоставено договореното обезпечение. Съгласно ал.2 от същата разпоредба неустойката се заплащала периодично заедно с всяка погасителна вноска.

Според чл.24 от договора при просрочване изцяло или отчасти на две или повече вноски и считано от датата на падежа на втората непогасена вноска кредиторът има право да направи непогасения остатък от отпуснатия кредит респективно целия кредит предсрочно изискуем.

Според погасителния план падежната дата на месечните вноски по кредита е на 9-то число от месеца за 24 месеца от 09.01.2023г. до 09.12.2024г. като конкретния размер на всяка месечна вноска е посочен в погасителния план и всеки месец вноската е с различен размер. В колона при хипотеза на

чл.46 от договора за кредит е посочен размерът на месечната вноса на евентуално дължимата неустойка и месечната вноса по кредита ведно с неустойката. Общо дължимите суми по кредита – главница и договорна лихва са в размер на общо 3784,90 лева, а дължимата неустойка е в размер на общо 2849,42 лева. Общият размер на месечната погасителна вноса с включена неустойка, договорна лихва и главница е в размер на 276,43 лева.

От преводно нареждане за извършено плащане от 09.12.2022 г. **се установява, че** на 09.12.2022 година ответното дружество е превело на ищцата по посочената от нея банкова сметка заемната сума от 3000 лева.

От платежно нареждане за кредитен превод по договор № ***Г., платежно нареждане за кредитен превод от 14.12.2022 г., платежно нареждане за кредитен превод от 23.01.2023 г., платежно нареждане за кредитен превод от 06.03.2023 г., **се установява, че** на 14.12.2022г. ищцата е заплатила по процесния кредит 276,43 лева, на 23.01.2023г. ищцата е заплатила по процесния кредит 276,43 лева, на 06.03.2023г. ищцата е заплатила по процесния кредит 276,43 лева, на 11.04.2023г. ищцата е заплатила по процесния кредит 276,43 лева, на 21.05.2023г. ищцата е заплатила по процесния кредит 200 лева. Общо заплатените от ищцата суми по процесния кредит са в размер на 1305,72 лева.

От приетата по делото ССЧЕ, която съдът кредитира като обективна и компетентно изготвена **се установява, че** размерът на остатъка от дължимата сума за главница от ответника по насрещният иск по Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние №***. е 2788.31 лева.

Размерът на остатъка от дължимата от ответника договорна възнаградителна лихва върху предоставената главница по Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние №*** г. към момента на предявяване на насрещният иск – 17.08.2023 г. е 164.73 лева.

Ако с платените суми се заплащаха единствено лихви и главница, то до падежна дата 09.11.2023 г. включително всички погасителни вноски биха били погасени, като от вноса с падежна дата 09.12.2023 г. би била погасена изцяло лихвата, а от дължимата главница в размер на 106.15 лева биха били погасени 7.62 лева.

При този вариант дължимата лихва за периода от 09.12.2022 г. до 17.08.2023 г. би била в размер на 0.00 лева, т.е. за посочения в задачата

период всички падежирали лихви биха били погасени от ищцата.

Дължимият се размер на останалата и непогасена главница към 17.08.2023 г., в случай че плащанията в размер на 1 305.72 лева се отнесат за погасяване на договорните лихви за периода от 09.12.2022 г. до 17.08.2023 г. и за главница, без да се погасява с тях неустойка би била в размер на 0.00 лева, т.е. за посочения в задачата период всички падежирали главници биха били погасени от ищцата.

При условие, че получения кредит е в размер на 3 000 лева, а следва по погасителен план да се възстановят 3 784.90 лева включващи главница и редовна договорна лихва, то в този случай ГПР е в размер на 21.70%.

При условие, че получения кредит е в размер на 3 000.00 лева, а следва по погасителен план да се възстановят 6 634.32 лева включващи главница, редовна договорна лихва и неустойка, то в този случай ГПР е в размер на 141.91%.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предявени са следните искове:

Предявени са следните искове от К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. *** срещу "****" с ЕИК ***

- Установителен иск за прогласяване за нищожен на сключения между страните договор за потребителски кредит № ***, сключен на 09.12.2022 г. на основание чл. 26, ал.1, пр.1 и 2 от ЗЗД вр. с чл.22 вр. с чл.11, ал.1, т.9-10 ЗПК.

- В условията на евентуалност, установителен иск за прогласяване за нищожни на клаузата на чл. 27 от сключения между страните договор за потребителски кредит № *** сключен на 09.12.2022 г. на основание чл. 26, ал.1, пр. 3 от ЗЗД, чл.26, ал.1, пр.1 ЗЗД вр. с чл.22 вр. с чл.11, ал.1, т.9-10 ЗПК и чл.146 вр. с чл.143 ЗПК.

- В условията на евентуалност установителен иск за прогласяване за нищожна на клаузата на чл. 10 от сключения между страните договор за потребителски кредит № *** сключен на 09.12.2022 г., на основание чл. 26, ал.1, пр. 1 от ЗЗД, вр. с чл. 33 ал.1 от ЗПК.

Предявени са насрещни осъдителни искове с правно основание чл. 79,

ал. 1, предл. първо ЗЗД от "****" АД с ЕИК ***срещу К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. ***за осъждането ѝ да заплати на дружеството следните суми: в размер на 2788.31 лв., оставаща главница по Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № *** от 09.12.2022 година, ведно със законната лихва от датата на постъпването на молбата за предявяване на насрещният иск - 17.08.2023г. до датата на окончателното и изплащане; в размер на 566.71 лв. договорна лихва върху главницата съгласно Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № 911532 от 09.12.2022 година.

Съдът е обявил за безспорно между страните, че са сключили от разстояние Договор за потребителски кредит № *** от 09.12.2022 г., за сума по кредита в размер на 3000 лева, при срок за плащане от 24 месеца, че на 09.12.2022г. „****" АД е превело на К. Д. 3000 лева -сумата по кредита по посочената от нея банкова сметка; че Д. е заплатила по кредита сума в общ размер на 1305,72 лева.

В тежест на ищеца е да докаже, че договорът е нищожен на твърдените основания, в евентуалност, че чл.27 и чл.10 от договора са нищожни на твърдените основания, в евентуалност че е заплатила изцяло дължимата договорна лихва.

В тежест на ответника е да установи че са налице основания за обявяване на договора за предсрочно изискуем; размерът на оставащите за плащане суми по договора.

От събраните по делото доказателства, а и е обявено за безспорно между страните, че са сключили процесния договор за потребителски кредит на 09.12.2022г. от разстояние. По силата на договора ответното дружество е превело по банковата сметка на ищцата сумата по кредита в размер на 3000 лева.

Между страните е безспорно, че ищцата е заплатила по кредита сума в размер на 1305,72 лева.

Процесният договор е за потребителски кредит и ищцата има качеството на потребител съобразно разпоредбата на § 13,т. 1 ДР на ЗЗП. Нормите, уреждащи неравноправни клаузи/нищожността на сделките са от императивен характер и за приложението им, съдът следи служебно съобразно чл.7, ал.3 от ГПК.

По процесният договор е уговорен ГПР в размер на 21.7%, като посочения в ОУ начин на формиране на ГПР е формално. В чл.27, ал.1 от Договора е предвидена неустойка, чиито процент не е включен в обявения ГПР. А начисляването на тази неустойка е сигурно, тъй като условията, които трябва да изпълни длъжника, за да не му бъде начислена неустойка, посочени в чл.17 от договора са реално неизпълними. В случай, че длъжника можеше да изпълни на тези условия едва ли щеше да ползва бърз кредит, какъвто е процесния.

В случай, че в ГПР беше включена неустойката, както е законово необходимо то видно от ССЧЕ ГПР е в размер на 141.91%.

Нарушена е разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК, с която е определен лимит на размера на ГПР - пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с ПМС на Република България. Съгласно чл.1 на ПМС №426/18.12.2014 г. годишният размер на законната лихва за просрочени парични задължения се определя от размера на основния лихвен процент на БНБ в сила от 01 януари, съответно от 01 юли на текущата година плюс 10 процентни пункта. Дневният размер на законната лихва за просрочени парични задължения е равен на 1/360 част от годишния размер. За периода на действие на договора е валиден основен лихвен процент /проста годишна лихва/ в размер на 3,80 на сто от 01.03.2024, определен на осн. чл.35 ЗБНБ - видно от публикации в сайта на БНБ - [www.***](http://www.bnb.bg) Поради това ГПР не следва да надвишава 53,8 %, а в случая той е 141,91% с включена неустойка.

Горепосочените доводи на съда обосновават нищожността на процесния договор за кредит поради противоречие със закона – чл.22 вр. с чл.10, ал.1. т.10 ЗПК.

С оглед на гореизложеното предявения главен иск за нищожността на процения договор за кредит е основателен.

Поради уважаване на главния иск, предявените в евентуалност искове няма да бъдат разглеждани от съда.

Частично основателен се явява и предявения насрещен иск.

На основание чл.23 от ЗПК при нищожност на договор за кредит се дължи връщане само на чистата стойност по кредита. В случая чистата

стойност по кредита е в размер на 3000 лева, която ответницата следва да върне на ищеца. Между страните е обявено за безспорно, че ответницата по насрещния иск е заплатила по кредита сума в размер на 1305,72 лева, която следва да се отнесе като плащане на чистата стойност по кредита нищожността на договора за кредит и разпоредбата на чл.23 ЗПК. Поради това ответницата по насрещния иск следва да бъде осъдена да заплати на ищцовото дружество по него сума в размер на 1694,28 лева. С оглед на горното предявения насрещен иск следва да бъде уважен за сума размер на 1694,28 лева ведно със законната лихва от датата на постъпването на молбата за предявяване на насрещният иск - 17.08.2023г. до датата на окончателното и изплащане и отхвърлен за разликата между предявения размер от 2788.31 лв. за главница и уважения размер от 1694,28 лева. Следва да бъде отхвърлен иска в размер на 566.71 лв. договорна лихва върху главницата съгласно Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № *** от 09.12.2022 година, тъй като на основание чл.23 ЗПК при нищожен договор за кредит се дължи връщане само на главницата, но не и на лихвата.

Страните са поискали присъждане на разноски. Съобразно разпоредбата на чл.78, ал.1 от ГПК на ищецът се дължи присъждане на разноски, но ищцата е била освободена от заплащане на разноски по делото. Предвид разпоредбата на чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати разноските по делото по сметка на РС Варна, а това са 151,40 лева – държавна такса и 300 лева – възнаграждение на вещо лице по ССчЕ.

Процесуалният представител на ищеца е претендирал възнаграждение за процесуално представителство на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закон за адвокатурата съобразно сключените между него и ищеца, договор за правна защита и съдействие с начислено ДДС. На основание чл.7, ал.2, т.1 и т.2 от Наредба № 1 от 9 юли 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения възнаграждението за указаната правна помощ е в размер на 963,43 лева по иска по чл.26, ал.1 от ЗЗД и в размер на 466 лева по насрещния иск.

На ответника се дължат разноски по уважената част от насрещния иск за държавна такса в размер на 66,42 лева върху уважената част от насрещния иск за главницата и в размер на 292,90 лева адвокатско възнаграждение

съразмерно уважената част от предявения насрещен иск за главницата.

Воден от гореизложеното Варненският районен съд

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА за нищожен сключения между К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. *** срещу „***“ АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление в гр. *** договор за потребителски кредит № ***, сключен на *** г. на основание чл. 26, ал.1, пр.1 и 2 от ЗЗД вр. с чл.22 вр. с чл.11, ал.1, т.10 ЗПК.

ОСЪЖДА, на основание чл.23 ЗПК К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. *** да заплати на „***“ АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление в гр. ****, сума в размер на 1694,28 лв., представляваща остатък от чистата стойност по Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № *** от 09.12.2022 година, ведно със законната лихва от датата на постъпването на молбата за предявяване на насрещния иск - 17.08.2023г. до датата на окончателното и изплащане, КАТО ОТХВЪРЛЯ този иск за разликата между предявения размер от 2788.31 лв. и уважения размер от 1694,28 лева, както и за заплащане на сума в размер на 566.71 лв. договорна лихва върху главницата съгласно Договор за потребителски кредит предоставен от разстояние № *** от 09.12.2022 година.

ОСЪЖДА **** АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление в гр. *** да заплати на адвокат Й. М. от АК *** с личен № *** със служебен адрес гр.*** сума в размер на 1429,43 лева, представляваща адвокатско възнаграждение, на основание чл.78, ал.1 от ГПК вр. с чл.38, ал.2 вр. с ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА *** ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление в гр. *** да заплати на РС Варна сума в размер на 451,40 лева, представляващи държавна такса и възнаграждение за вещо лице, на основание чл.78, ал.6 от ГПК.

ОСЪЖДА К. С. Д., ЕГН *****, с адрес гр. *** да заплати на *** АД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление в гр. *** сума в размер на 359,32 лева, разноси по делото съразмерно уважената част от насрещния иск, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

Решението може да се обжалва пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Варна: _____